

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/2/2018
Identifikačné číslo spisu: 3016200490
Dátum vydania rozhodnutia: 24.07.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Judita Kokolevská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:3016200490.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Judity Kokolevskej a členov senátu JUDr. Viery Nevedelovej a Mgr. Viliama Pohančeniča, v právnej veci navrhovateľky S. Z., bytom B. X/XX, XXX XX K., proti odporkyňi Sociálnej poisťovni - ústredie, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o vdovský dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 21.08.2017, č. k. 15Sd/114/2016 -50, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 21.08.2017, č. k. 15Sd/114/2016 -50 m e n í tak, že rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 06.04.2016 z r u š u j e a vec jej v r a c i a na ďalšie konanie.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom krajský súd potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 06.04.2016, ktorým bol navrhovateľke priznaný podľa § 45 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 100/1988 Zb.“), podľa § 114 a § 293a ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) v znení zákona č. 43/2004 Z. z. a podľa čl. 46c a čl. 94 ods. 5 a 7 nariadenia Rady (EHS) č. 1408/71 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnané osoby, samostatne zárobkovo činné osoby a členov ich rodín pohybujúcich sa v rámci spoločenstva (ďalej aj „nariadenie“) od 01.02.2013 zvýšený vdovský dôchodok na sumu 454,20 € mesačne. Podľa § 82 zákona a § 1 opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 329/2013 Z. z., ktorým sa ustanovuje pevná suma zvýšenia dôchodkovej dávky a percento zvýšenia úrazovej renty v roku 2014 jej bol od 01.01.2014 zvýšený vdovský dôchodok na sumu 463,00 € mesačne. Podľa § 82 zákona a § 1 opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 295/2014 Z. z., ktorým sa ustanovuje pevná suma zvýšenia dôchodkovej dávky a percento zvýšenia úrazovej renty v roku 2015 jej bol od 01.01.2015 zvýšený vdovský dôchodok na sumu 468,20 € mesačne. Podľa § 82 zákona a § 1 opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 283/2015 Z. z., ktorým sa ustanovuje pevná suma zvýšenia dôchodkovej dávky a percento zvýšenia úrazovej renty v roku 2016 jej bol od 01.01.2016 zvýšený vdovský dôchodok na sumu 470,40 €

mesačne.

Krajský súd zistil, že navrhovateľke bol rozhodnutím č. XXX XXX XXX X zo dňa 12.07.2001 priznaný starobný dôchodok podľa § 21 zákona č. 100/1988 Zb. v znení zákona č. 107/1999 Z. z. od 01.07.2001. Navrhovateľke vznikol nárok na vdovský dôchodok po nebohom manželovi (V. Z., nar. XX.XX.XXXX, zomretom XX.XX.XXXX) od 12.01.2003 z dôchodkového zabezpečenia Českej republiky. Následne bol navrhovateľke upravený starobný dôchodok podľa § 58 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. z dôvodu súbehu s dôchodkom iného druhu vyplácaným z Českej republiky, tak, že jej bol znížený o polovicu vdovského dôchodku vyplácaného z Českej republiky po prepočte platným kurzom. K takto určenej sume starobného dôchodku boli navrhovateľke ďalej pripočítané zvýšenia podľa osobitných predpisov. Krajský súd postup správneho orgánu podľa koordinačného nariadenia Európskej únie (čl. 2 nariadenia Rady (EHS) č. 1408/1971), považoval za zákonný, keďže navrhovateľka je pozostalou osobou po zosnulom manželovi, na ktorého sa vzťahovali právne predpisy členského štátu Európskej únie (v posudzovanom prípade Českej republiky), a preto sa aj na navrhovateľku vzťahujú koordinačné nariadenia Európskej únie. Z uvedených dôvodov považoval aj postup podľa čl. 94 ods. 5 až 7 nariadenia a § 114 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. za použitia čl. 46c nariadenia za správny. Uviedol, že pre výšku starobného dôchodku navrhovateľke bola zhodnotená celá preukázaná doba zamestnania. Výmeriavacie základy, z ktorých bol zistený priemerný osobný mzdový bod na výpočet jej starobného dôchodku boli zhodnotené podľa vyhotovených evidenčných listov nachádzajúcich sa v evidencii odporkyne, ktoré boli zároveň potvrdené príslušnými zamestnávateľmi. Pokiaľ sa týka dôchodkových dávok po nebohom manželovi navrhovateľky, tieto boli vypočítané pri splnení podmienok v zmysle platných právnych predpisov, na ktoré vyššie poukázal; námietku navrhovateľky, že jej patrí doplatok ešte za 10 rokov spätne považoval za nedôvodnú. Poukázal na tú skutočnosť, že nárok na výplatu dávky alebo jej časti sa premlčí uplynutím troch rokov odo dňa, za ktorý dávka alebo jej časť patrili. Na podklade žiadosti navrhovateľky z 01.02.2016 odporkyňa v súlade s vyššie citovanými ustanoveniami za použitia čl. 46c nariadenia jej prepočítala sumu starobného dôchodku od 01.02.2013, t. j. tri roky spätne, za uvedenú dobu jej bol vyplatený doplatok. Upozornil navrhovateľku na to, že v konaní o preskúmaní zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu sa nemôže domáhať uloženia povinnosti doplatiť jej úroky z omeškania titulom nedoplatkov na starobnom dôchodku, alebo náhrady škody, pretože správny súd nemá právomoc v tomto smere konať zo zákona. Ani finančná, či sociálna situácia navrhovateľky nemá vplyv na posudzovanie sumy dôchodkových dávok, lebo nezávisí od sociálnych, ani iných hľadísk, ale riadi sa platným zákonom. Z vykonaného prieskumu napadnutého rozhodnutia odporkyne krajský súd dospel k záveru, že toto zodpovedá zákonu, a preto ho potvrdil. Trovy konania odporkyni nepriznal.

Navrhovateľka sa včas odvolala voči rozsudku krajského súdu. Z obsahu odvolania, ktoré je minimálne špecifikované je možné ustáliť (vzhľadom na predchádzajúce konanie), že odvolanie smeruje voči nedoplatku dávok a zníženia čiastky starobného dôchodku.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľky vyjadrila tak, že zotrvala na svojom stanovisku a navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“).

Podľa § 492 ods. 1 SSP konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov. V súlade s citovaným ustanovením najvyšší súd v konaní postupoval podľa ustanovení OSP.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250l ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 3 OSP a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky je potrebné vyhovieť.

Predmetom preskúmania bola zákonnosť rozhodnutia odporkyne o zvýšení vdovského dôchodku navrhovateľky podľa § 45 zákona č. 100/1988 Zb. a podľa § 114 a § 293k ods. 2 zákon č. 461/2003 Z. z. a podľa čl. 46c a čl. 94 ods. 5 a 7 nariadenia od 01.02.2013 na sumu 454,20 € mesačne.

Z návrhu navrhovateľky na preskúmanie rozhodnutia odporkyne i z jej odvolania proti rozsudku krajského súdu je zrejmé, že navrhovateľka sa domáhala toho, aby jej starobný dôchodok z dôvodu poberania vdovského dôchodku z Českej republiky nebol krátený o určenú sumu, ale aby jej bol vyplácaný v plnej výške. Inak voči určení výšky starobného dôchodku podľa § 293k zákon č. 461/2003 Z. z. nič nenamietala.

Odvolačný súd z predloženého dávkového spisu odporkyne zistil, že starobný dôchodok bol navrhovateľke priznaný podľa zákona č. 100/1988 Zb., účinného do 31.12.2003. Medzi účastníkmi nebolo sporné, že navrhovateľka má od 12.01.2003 nárok aj na výplatu vdovského dôchodku z Českej republiky.

Odvolačný súd zároveň zistil, že výroková časť napadnutého rozhodnutia odporkyne (č. XXX XXX XXXX X zo dňa 06.04.2016) sa týka vdovského dôchodku a nie starobného dôchodku, ktorého by sa v skutočnosti týkať mala. Z predloženého dávkového spisu nevyplýva, že by odporkyňa vykonala opravu nesprávnej výrokovej časti napadnutého rozhodnutia, ktorá by umožnila odvolaciemu súdu rozhodnúť o zákonnosti tohto rozhodnutia, pričom uvedenú vadu neodstránil, resp. ponechal bez povšimnutia aj krajský súd.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne zo 06.04.2016 za nezákonné, a preto ho zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní odporkyňa sa v novom rozhodnutí vysporiada aj s otázkou úpravy starobného dôchodku z hľadiska doteraz vydaných a navrhovateľke zaslaných rozhodnutí.

Záverom v tejto súvislosti odvolací súd pripomína, že vdovský dôchodok navrhovateľke vypláca Česká správa sociálneho zabezpečenia a iba do jej kompetencie patrí aj zvyšovanie, resp. rozhodovanie o vdovskom dôchodku.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľka (hoc v tomto konaní bola úspešná) si trovy konania neuplatnila a zo spisového materiálu nevyplýva, že by jej nejaké vznikli a odporkyňa nemá právo na náhradu trov konania zo zákona.

Toto rozhodnutie prijal senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.